

Znanje i politika

Slobodan Lang

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Znanje stalno prepoznaje probleme i nudi razumijevanje i mijenjanje života ljudi od pojedinca do stanovništva svijeta, od okoline doma do globalnog zatopljenja. Međutim treba imati uvijek na umu da znanje samo po sebi nije ni dobro ni loše, i da ne donosi samostalno odluke o korištenju svojih mogućnosti.

Gospodarstvo koristi znanje da bi postizalo prednosti na tržištu, vojska da bi imala veću borbenu djelotvornost, totalitarna društva da bi vladala ljudima a demokratske države da bi održavale i podizale sigurnost, sreću, zdravlje, blagostanje i kulturu svog naroda i stanovnika. Strašne zloupotrebe znanja u 20. stoljeću podigle su etičku svijest znanstvenika, koji su ustali protiv neprihvatljivog korištenja znanja ali sve više i protiv nekorištenja raspoloživog i mogućeg znanja za unapređenje života ljudi.

Polazeći od ovih iskustava i stavova odmah na početku Hrvatske Republike, iznio sam kakvu demokraciju treba izgraditi, kao «društvo u kojem većina odlučuje, manjina ima prava, pojedinac dostojanstvo a svi odgovornost.» Na prijedlog svog tadašnjeg savjetnika (Nobila), Predsjednik Tuđman je ovu definiciju upotrijebio u svom odgovoru na priznanje Hrvatske od SAD, u svibnju 1992.

Dobitnik Nobelove nagrade za mir ove godine je svjetska mreža znanstvenika koji su se povezali u stvaranju znanja o značajnom pitanju globalnog zatopljenja i ugledni političar, bivši podpredsjednik SAD, g. Al Gore koji se posvetio globalnom informiranju od najšire javnosti do vodećih javnih djelatnika (i političara) da potakne djelotvorno korištenje ovog znanja.

U Hrvatskoj je početkom ove godine premijer Dr. Sanader, istakao da Hrvatska treba biti društvo znanja. Ova njegova izjava nije potakla nikakvu vidljivu raspravu ni akciju, vlade, Sabora, Sveučilišta, HAZU, stručnih društava, medija

HČJZ se od početka svog izlaženja zalaže za povezivanje znanja i njegovog djelotvornog korištenja za unapređenje zdravlja. Zbog toga ne samo da ne odvajamo struku i politiku, već se zalažemo za politiku utemeljenu na znanju. Naš časopis zastupa i istinu i djelotvornost. To nije lako. Zbog toga nastojimo razviti samopoštovanje struke, jačati civilno društvo i slabiti autizam akademskog elitizma i birokratske bahatosti. HČJZ samostalno i potpuno zastupa i ljudska prava i demokraciju. Zbog svih iznesenih ciljeva i stavova donijeli smo odluku da koliko je god moguće doprinesemo i snazi hrvatskih demokratskih izbora. Za nas su izbori demokratski ako su oni iznad svega dogovor o stvaranju Hrvatske!